

Okręgowy Urząd Miar w Warszawie

Jarosław Wójcik

1. Wprowadzenie

Okręgowy Urząd Miar w Warszawie został powołany 1 lipca 1919 roku. Od tego czasu siedziba Urzędu mieści się w Warszawie przy ul. Elektorальной 4/6. Urząd jest pracodawcą dla 180 osób (w tym również Obwodowych Urzędów Miar). W siedzibie Urzędu Okręgowego pracuje 67 osób.

Obszar działania urzędu to trzy województwa: mazowieckie, podlaskie i lubelskie. Na obszarze tym działa również osiem obwodowych urzędów miar, którymi kierują naczelnicy powoływani przez Prezesa Głównego Urzędu Miar. Obwodowe urzędy miar znajdują się w: Warszawie, Zamościu, Siedlcach, Ostrołęce, Białymstoku, Płocku, Lublinie i Radomiu.

W strukturze Okręgowego Urzędu Miar w Warszawie znajdują się:

1. Wydziały Techniczne:
 - a) Wydział Masy i Siły (W1),
 - b) Wydział Termodynamiki i Fizykochemii (W2),
 - c) Wydział Elektryczny i Elektroniki (W3),
2. Wydział Nadzoru Metrologicznego i Polityki Rynkowej (WN),
3. Wydział Księgowości (WK),
4. Wydział Administracyjno-Gospodarczy (WA),
5. Referat Kadr, Płac i Szkolenia (RO),
6. Samodzielne stanowiska pracy: informatyk, stanowisko ds. BHP, stanowisko ds. kontroli wewnętrznej.

W ramach Okręgowego Urzędu Miar w Warszawie działa Zespół Laboratoriów Wzorcujących (akredytowanych) oraz [Jednostka Notyfikowana Nr 1448](#).

2. Wydziały Techniczne

Wydział Masy i Siły posiada akredytację w dziedzinach długości, siły, twardości i masy. Wydział tworzą trzy laboratoria pomiarowe: Laboratorium Pomiarów Masy, Laboratorium Pomiarów Siły oraz Laboratorium Pomiarów Prędkości, Długości i Kąta. W Laboratorium Pomiarów Masy wykonywana jest legalizacja i wzorcowanie odważników klasy dokładności F_1 i F_2 oraz wzorcowanie wzorców masy klasy F_1 , F_2 i M_1 , M_2 . Laboratorium wyposażone jest w nowoczesne wagi - komparatory masy oraz kontrolne wzorce masy, umożliwiające przeprowadzanie pomiarów w zakresie od 50 kg do 1 mg. Dodatkowo laboratorium posiada dźwig do nakładania wzorców masy 50 kg oraz oprogramowanie do obróbki wyników pomiarów. Laboratorium Pomiarów Siły zajmuje się wzorcowaniem maszyn wytrzymałościowych: uniwersalnych, pras i zrywarek. W laboratorium tym prowadzi się również wzorcowania twardościomierzy Rockwella, Brinella, Vickersa oraz wgłębników diamentowych Rockwella i wzorców twardości Brinella. Należy podkreślić, że oprócz Głównego Urzędu Miar jest to jedyne laboratorium w Polsce, które wzorcuje wgłębniki diamentowe i wzorce twardości.

W Laboratorium Pomiarów Prędkości, Długości i Kąta można dokonać wzorcowania całej gamy przyrządów do pomiaru długości i kąta. Przede wszystkim jednak Laboratorium

zajmuje się wzorcowaniem płytek wzorcowych długości klasy 0, 1 i 2 do 500 mm oraz stanowisk kontrolnych do legalizacji taksometrów i tachografów. Stanowiska te stosowane są w punktach legalizacyjnych i w zakładach naprawy i instalacji taksometrów i tachografów.

Zestaw wag analitycznych stosowanych do wzorcowania wzorców masy kl. F_1 i F_2

Wydział Termodynamiki i Fizykochemii posiada akredytację w dziedzinach: wielkości chemiczne, gęstość i lepkość, temperatura. Wydział tworzą 3 laboratoria: Laboratorium Pomiarów Temperatury, Laboratorium Pomiarów Objętości, Przepływu i Ciśnienia oraz Laboratorium Pomiarów Gęstości. Laboratoria wykonują: wzorcowania, sprawdzenia i ekspertyzy przyrządów między innymi: pehametrów, konduktometrów, densymetrów, termodensymetrów, gęstościomierzy, termometrów elektrycznych i szklanych.

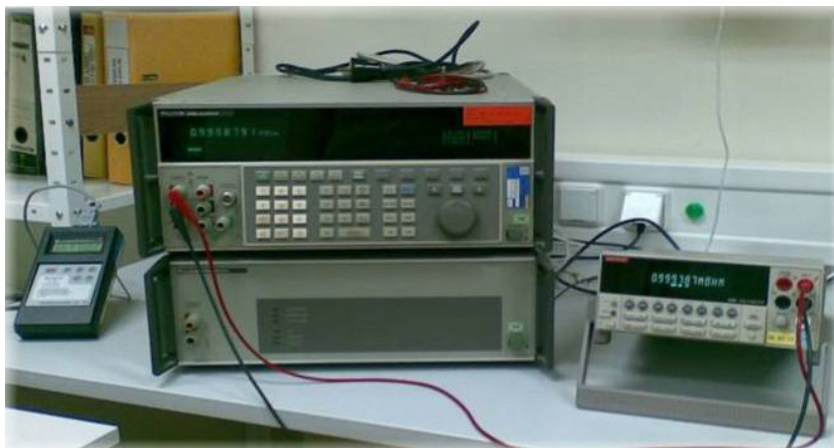
Wydział wykonuje również wzorcowanie przyrządów kontrolnych służących między innymi do legalizacji wodomierzy i przetworników przepływu do ciepłomierzy. Należy zaznaczyć, że Laboratorium Pomiarów Temperatury jako jedno z niewielu laboratoriów pomiarowych w kraju ma wyposażenie do sprawdzania przyrządów do pomiaru temperatury w zakresie od $-50\text{ }^{\circ}\text{C}$ do $300\text{ }^{\circ}\text{C}$. Pracownicy Wydziału obsługują również punkt legalizacyjny areometrów.

Stanowisko do wzorcowania gęstościomierzy oscylacyjnych

Wydział Elektryczny i Elektroniki posiada akredytację w dziedzinach: napięcie i prąd (stały), napięcie i prąd (zmienny), rezystancja, czas i częstotliwość. Wykonywane są tu wzorcowania i ekspertyzy między innymi: mierników napięcia, mierników prądu, kalibratorów, multimetrów, mierników rezystancji, mostków, sekundomierzy i torów czasowych. Obecnie trwają przygotowania do rozszerzenia akredytacji o wzorcowanie termopar.

Wydział zajmuje się również legalizacją liczników energii elektrycznej i legalizacją przyrządów do pomiaru prędkości oraz wzorcowaniem przekładników prądowych i napięciowych. Pracownicy wydziału obsługują również punkty legalizacyjne: liczników energii oraz przyrządów do pomiaru prędkości pojazdów w ruchu drogowym (radarowych, laserowych i prędkościomierzy kontrolnych).

Wzorcowanie multimetru przy pomocy kalibratora Fluke 5700A

Do podstawowych zadań urzędu miar należy także przeprowadzanie kontroli użytkowników przyrządów pomiarowych. Największa część kontroli przeprowadzana jest w obszarach najistotniejszych dla ochrony rynku i konsumenta. Są to kontrole stacji paliw oraz placówek handlowo-usługowych. Kontroli podlegają takie przyrządy jak wagi, odmierzacze paliw ciekłych na stacjach paliw, ale także taksometry, wodomierze, ciepłomierze i liczniki energii elektrycznej stosowane do rozliczeń dostarczanych odbiorcom mediów. W roku 2011 przeprowadzono łącznie 1732 takie kontrole, w czasie których skontrolowano łącznie 1 095 894 szt. przyrządów pomiarowych. Do zadań urzędu związanych ze sprawowaniem nadzoru należy także przeprowadzanie kontroli u producentów towarów paczkowanych. W 2011 roku OUM w Warszawie przeprowadził 653 takie kontrole.

Urząd sprawuje nadzór nad podmiotami upoważnionymi do legalizacji pierwotnej i legalizacji ponownej przyrządów pomiarowych (13 podmiotów upoważnionych), jak również nad podmiotami posiadającymi zezwolenia w zakresie instalacji, w tym aktywacji, napraw lub sprawdzania tachografów samochodowych (88 podmiotów upoważnionych w zakresie tachografów cyfrowych i 92 podmioty upoważnione w zakresie tachografów analogowych).

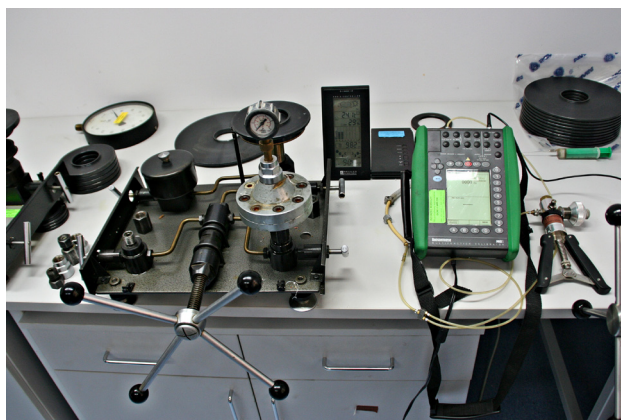
Ponadto pracownicy wydziałów technicznych, a także obwodowych urzędów miar, zapewniają obsługę kadrową na 53 punktach legalizacyjnych.

3. Obwodowe Urzędy Miar

3.1. Obwodowy Urząd Miar w Warszawie

Urząd, którego siedziba mieści się w Warszawie przy ul. Elektoralnej 4/6, posiada laboratoria akredytowane i notyfikowane. Jest największym urzędem w kraju pod względem liczby zatrudnionych osób oraz wielkości uzyskiwanego dochodu. Świadczy usługi związane z legalizacją, wzorcowaniem oraz oceną zgodności przyrządów dla wielu firm krajowych i zagranicznych. Ponadto posiada akredytację w zakresie wzorcowania wag nieautomatycznych, wzorców masy i ciśnieniomierzy.

Na obszarze Obwodowego Urzędu Miar w Warszawie działa wielu producentów przyrządów pomiarowych, importerów (lub ich upoważnionych przedstawicieli). W samej Warszawie jest prawie 30 zakładów naprawy i serwisu wag nieautomatycznych. Ponadto zarejestrowanych jest 420 podmiotów paczkujących (najwięcej w całym kraju dla jednego urzędu miar). W roku 2011 liczba tych podmiotów wzrosła o 9 % w stosunku do roku 2010. Działa tu również 14 podmiotów posiadających zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie wykonywania napraw lub instalacji oraz sprawdzania tachografów analogowych. Ponadto 26 zakładów posiada zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej – naprawę tachografów cyfrowych, działają 24 punkty legalizacyjne (w 15. firmach) i 4 podmioty posiadające upoważnienie Prezesa GUM do wykonywania legalizacji pierwotnej i legalizacji ponownej przyrządów pomiarowych.

Stanowisko kontrolne do wzorcowania ciśnieniomierzy

3.2. Obwodowy Urząd Miar w Zamościu

Budynek Obwodowego Urzędu Miar w Zamościu

Urząd położony jest we wschodniej części województwa lubelskiego przy granicy z Ukrainą, a siedziba jego mieści się w Zamościu przy ul. Partyzantów 94. Z uwagi na fakt, że obecna wschodnia granica Polski jest jednocześnie granicą strefy Schengen, urząd ten spełnia istotną rolę. Ma „pod swoją opieką” wagi samochodowe i kolejowe użytkowane na przejściach granicznych, w tym także wagi kolejowe szerokotorowe użytkowane w terminalu przeładunkowym w Werchracie oraz na szerokotorowej Linii Hutniczo-Siarkowej LHS.

Urząd dokonuje także legalizacji powszechnie stosowanych przyrządów pomiarowych: wag nieautomatycznych, odmierzaczy paliw, instalacji pomiarowych, manometrów do pomiaru ciśnienia w oponach kół pojazdów i innych. Urząd sprawuje też nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy Prawo o miarach i ustawy o towarach paczkowanych.

Na obszarze działania urzędu zarejestrowane są 82 podmioty paczkujące. W roku 2011 liczba tych podmiotów wzrosła o 27 % w stosunku do roku 2010. Na obszarze tym działa również 7 podmiotów posiadających zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie wykonywania napraw lub instalacji oraz sprawdzania tachografów analogowych. Ponadto na tym terenie działa 1 zakład posiadający zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej – naprawę tachografów cyfrowych i 1 podmiot posiadający upoważnienie Prezesa GUM do wykonywania legalizacji pierwotnej i legalizacji ponownej przyrządów pomiarowych.

Pracownia ciśnienia w Obwodowym Urzędzie Miar w Zamościu

3.3. Obwodowy Urząd Miar w Siedlcach

Budynek Obwodowego Urzędu Miar w Siedlcach

Urząd posiada laboratoria akredytowane, a siedziba jego mieści się w Siedlcach przy ul. 10 Lutego 22. Urząd, jako jedyny w Polsce, ma kompletnie wyposażoną Pracownię Dużych Wzorców Masy. Na wyposażenie tej pracowni składa się 30 szt. wzorców masy klasy M_1 o masie 1000 kg każdy, komplet wzorców kontrolnych klasy F_2 o masie 500 kg i 1000 kg oraz waga legalizacyjna o obciążeniu maksymalnym równym 2000 kg. Wzorce te są wykorzystywane do wykonywania legalizacji i oceny zgodności wag o dużych udźwignach. Urząd posiada także bardzo dobrze wyposażoną pracownię pomiarów objętości, gdzie

wykonywane jest wzorcowanie kolb pomiarowych II rzędu o pojemnościach od 2 dm³ do 500 dm³. Na wyposażenie tej pracowni składa się komplet kolb pomiarowych I rzędu oraz zbiornik pomiarowy na wodę ze spływem grawitacyjnym. Urząd posiada także stanowisko do badania i legalizacji wag do pomiarów nacisku na oś pojazdu. Świadczy usługi związane z wzorcowaniem, w ramach posiadanej akredytacji, przyrządów do pomiaru długości – płytek wzorcowych oraz wzorców masy. Oprócz tego zajmuje się także legalizacją przyrządów pomiarowych stosowanych do rozliczeń handlowych, kontrolą stanu przestrzegania przepisów ustawy Prawo o miarach, w tym także kontrolami podmiotów posiadających zezwolenia na naprawy i instalacje tachografów samochodowych oraz kontrolami producentów towarów paczkowanych.

Na obszarze działania urzędu zarejestrowanych jest 126 podmiotów paczkujących. W roku 2011 liczba tych podmiotów wzrosła o 9,6 % w stosunku do roku 2010. Na obszarze tym działa również 12 podmiotów posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie wykonywania napraw lub instalacji oraz sprawdzania tachografów analogowych. Ponadto na tym terenie działa 17 zakładów posiadających zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej – naprawę tachografów cyfrowych, 3 punkty legalizacyjne i 2 podmioty posiadające upoważnienia Prezesa GUM do wykonywania legalizacji pierwotnej i legalizacji ponownej przyrządów pomiarowych.

Pracownia Dużych Wzorców Masy w Obwodowym Urzędzie Miar w Siedlcach – na wagę legalizacyjną wstawiany jest wzorzec masy kl. F₂ o masie 1000 kg (za nim wzorce masy żeliwne kl. M₁ o masie 1000 kg)

3.4. Obwodowy Urząd Miar w Ostrołęce

Budynek Obwodowego Urzędu Miar w Ostrołęce

Siedziba urzędu mieści się w Ostrołęce przy ul. I Armii Wojska Polskiego. Urząd położony w pñn.-wsch. części województwa mazowieckiego, a wyróżnikiem jest fakt obsługi punktu legalizacyjnego ciepłomierzy i ich części składowych, jako jedyny punkt legalizacyjny zapewniający legalizację tych przyrządów pomiarowych w tej części kraju, gdyż pozostałe, najbliższe, mają swoje siedziby w Warszawie i Gdańsku.

Urząd zapewnia także obsługę kadrową firmie ABB w Przasnyszu, która jest wiodącym w Europie producentem przekładników prądowych i napięciowych, w tym także przekładników 123 kV, w zakresie ich wzorcowania. Przeprowadzona wizytacja przedstawicieli zarządu firmy z Niemiec z uznaniem wyraziła się o współpracy z urzędem miar, potwierdzając kompetencje i wysoką jakość wykonywanych wzorcowań.

Oprócz tych czynności urząd dokonuje szeregu legalizacji wielu rodzajów przyrządów pomiarowych: wag nieautomatycznych, odmierzaczy paliw i gazu płynnego, instalacji pomiarowych i innych oraz przeprowadza czynności kontrolne związane z nadzorem nad przestrzeganiem przepisów ustawy Prawo o miarach i ustawy o towarach paczkowanych.

Na obszarze działania urzędu zarejestrowane są 52 podmioty paczkujące. W roku 2011 liczba tych podmiotów wzrosła o 10 % w stosunku do roku 2010. Na obszarze tym działa również 10 podmiotów posiadających zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie wykonywania napraw lub instalacji oraz sprawdzania tachografów analogowych. Ponadto na tym terenie działa 10 zakładów posiadających zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej – naprawę tachografów cyfrowych, 5 punktów legalizacyjnych i 2 podmioty posiadające upoważnienie Prezesa GUM do wykonywania legalizacji pierwotnej i legalizacji ponownej przyrządów pomiarowych.

3.5. Obwodowy Urząd Miar w Białymstoku

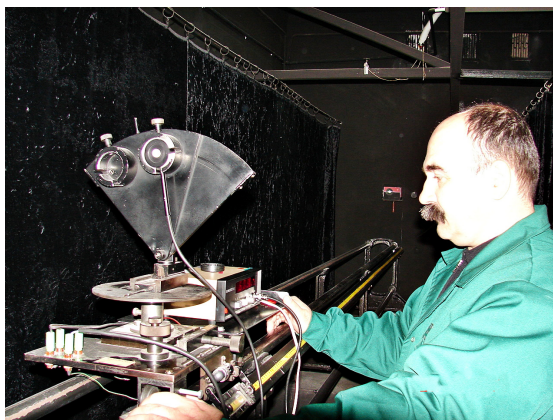

Budynek Obwodowego Urzędu Miar w Białymstoku

Urząd posiada laboratoria akredytowane i notyfikowane, a jego siedziba mieści się w Białymstoku przy ul. Kopernika 89. Jest jedynym urzędem miar na obszarze województwa podlaskiego. Posiada unikalną pracownię fotometryczną, zapewnia Polsce „kompleksową obsługę” stacji kontroli pojazdów, legalizując analizatory spalin samochodowych i manometry do pomiaru ciśnienia w oponach kół pojazdów samochodowych oraz wzorcując mierniki poziomu dźwięku. Obwodowy Urząd Miar w Białymstoku sprawuje również nadzór nad przestrzeganiem ustawy Prawo o miarach i towarach paczkowanych na całym obszarze województwa podlaskiego.

Urząd posiada akredytację w zakresie wzorcowania mierników poziomu dźwięku i luksomierzy. Przygotowuje się do akredytacji wag nieautomatycznych.

Na obszarze działania urzędu zarejestrowanych jest 166 podmiotów paczkujących. W roku 2011 liczba tych podmiotów wzrosła o 5 % w stosunku do roku 2010. Na obszarze tym działa również 15 podmiotów posiadających zezwolenia na prowadzenie określonej działalności gospodarczej, nad którymi nadzór sprawuje Obwodowy Urząd Miar w Białymstoku – tachografy analogowe. Ponadto na tym terenie działa 16 zakładów posiadających zezwolenia na prowadzenie określonej działalności gospodarczej – naprawę tachografów cyfrowych, 4 punkty legalizacyjne i 1 podmiot posiadający upoważnienie Prezesa GUM do wykonywania legalizacji pierwotnej i legalizacji ponownej przyrządów pomiarowych.

Sprawdzanie luksomierza w ciemni fotometrycznej w Obw. UM w Białymstoku

3.6. Obwodowy Urząd Miar w Płocku

Budynek Obwodowego Urzędu Miar w Płocku

Siedziba urzędu mieści się w Płocku przy ul. Harcerza Antolka Gradowskiego 5. Urząd specjalizuje się w czynnościach związanych kontrolami metrologicznymi (legalizacją i wzorcowaniem) przyrządów pomiarowych na rzecz PKN ORLEN i PERN (oraz firm współpracujących z PKN ORLEN i PERN). Legalizacjami objęte są zbiorniki pomiarowe o pojemnościach do 100 000 m³, instalacje pomiarowe do napełniania cystern paliwem i gazem płynnym LPG, instalacje do produktów ropopochodnych i cały szereg innych przyrządów stosowanych w PKN ORLEN. Urząd wykonuje również, na zlecenie GUM, badania zbiorników pomiarowych w celu zatwierdzenia typu. Obwodowy Urząd Miar w Płocku jako pierwszy, i na razie jedyny w Polsce, dokonał badań do zatwierdzenia typu zbiorników pomiarowych kulistych ciśnieniowych.

Oprócz powyższych „specyficznych” zadań urząd zajmuje się „codzienną pracą” związaną z legalizacją przyrządów pomiarowych stosowanych do rozliczeń handlowych, kontrolą stanu przestrzegania przepisów ustawy Prawo o miarach, w tym także kontrolami podmiotów posiadających zezwolenia na naprawy i instalacje tachografów samochodowych oraz kontrolami producentów towarów paczkowanych.

Na obszarze działania urzędu zarejestrowanych jest 110 podmiotów paczkujących. W roku 2011 liczba tych podmiotów wzrosła o 5 % w stosunku do roku 2010. Na obszarze tym działa również 8 podmiotów posiadających zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie wykonywania napraw lub instalacji oraz sprawdzania tachografów analogowych. Ponadto na tym terenie działa 6 zakładów posiadających zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej – naprawę tachografów cyfrowych.

3.7. Obwodowy Urząd Miar w Lublinie

Budynek Obwodowego Urzędu Miar w Lublinie

Urząd posiada laboratoria akredytowane i notyfikowane, a siedziba mieści się w Lublinie przy ul. Strzeleckiej 1A. Jest to urząd w stolicy województwa lubelskiego, w mieście będącym centrum przemysłowym i naukowym województwa, i regionu. W Lublinie i najbliższej okolicy mają swoje siedziby najwięksi klienci urzędu (przemysł, handel i usługi), punkty legalizacyjne wodomierzy i ciepłomierzy, użytkownicy przyrządów pomiarowych oraz zakłady napraw i serwisu. Urząd oprócz czynności legalizacyjnych, przeprowadza także szereg kontroli użytkowników przyrządów pomiarowych, producentów towarów paczkowanych oraz podmiotów upoważnionych do napraw i instalacji tachografów samochodowych. W Lublinie mają także siedziby wyższe uczelnie: Uniwersytet Marii Skłodowskiej-Curie, Politechnika Lubelska oraz Akademia Rolnicza, z którymi urząd współpracuje w zakresie wzorcowania użytkowanych przyrządów pomiarowych.

Urząd posiada akredytację w zakresie wzorcowania wag nieautomatycznych i wzorców masy.

Na obszarze działania urzędu zarejestrowanych jest 188 podmiotów paczkujących. W roku 2011 liczba tych podmiotów wzrosła o 8,5 % w stosunku do roku 2010. Na obszarze tym działa również 9 podmiotów posiadających zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie wykonywania napraw lub instalacji oraz sprawdzania tachografów analogowych. Ponadto na tym terenie działa 7 zakładów posiadających zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej – naprawę tachografów cyfrowych, 7 punktów legalizacyjnych i 3 podmioty posiadające upoważnienie Prezesa GUM do wykonywania legalizacji pierwotnej i legalizacji ponownej przyrządów pomiarowych.

Legalizacja taksometrów na stanowisku kontrolnym w Obw. UM w Lublinie

3.8. Obwodowy Urząd Miar w Radomiu

Budynek Obwodowego Urzędu Miar w Radomiu

Urząd posiada laboratoria akredytowane i notyfikowane, a siedziba mieści się w Radomiu przy ul. Odrodzenia 38. Urząd, położony w południowej części województwa mazowieckiego, spełnia ważną rolę na mapie Okręgowego Urzędu Miar w Warszawie. Urząd dokonuje wielu różnorodnych czynności związanych z legalizacją i wzorcowaniem przyrządów pomiarowych. Jako jeden z niewielu podpisał umowę o stałej współpracy z firmami zgłaszającymi przyrządy pomiarowe do oceny zgodności – instalacji pomiarowych do cieczy innych niż woda. Urząd ten specjalizuje się ponadto w kontrolach metrologicznych odmierzaczy gazu płynnego propan-butan. Oprócz tych czynności wykonywana jest legalizacja wielu rodzajów przyrządów pomiarowych: wag nieautomatycznych, odmierzaczy paliw i gazu płynnego, instalacji pomiarowych i innych oraz przeprowadzane są czynności kontrolne związane z nadzorem nad przestrzeganiem przepisów ustawy Prawo o miarach i ustawy o towarach paczkowanych.

Urząd posiada akredytację w zakresie wzorcowania wag nieautomatycznych i wzorców masy.

Na obszarze działania Urzędu zarejestrowanych jest 57 podmiotów paczkujących. W roku 2011 liczba tych podmiotów wzrosła o 2 % w stosunku do roku 2010. Na obszarze tym działa również 9 podmiotów posiadających zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie wykonywania napraw lub instalacji oraz sprawdzania tachografów analogowych. Ponadto na tym terenie działają 2 punkty legalizacyjne i 5 zakładów posiadających zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej – naprawę tachografów cyfrowych.

Dwie generacje stanowisk kontrolnych do legalizacji taksometrów – po lewej tester TT-1, po prawej tester TT-2 umożliwiające sprawdzanie taksometrów w cyklu automatycznym

Zapraszamy do współpracy i korzystania z usług Okręgowego Urzędu Miar w Warszawie. Szczegółowe informacje są dostępne pod numerem telefonu: 22 581 92 62 oraz na stronie internetowej www.warszawa.oum.gov.pl.